

4 Мої емоції та емоції інших людей



а



б



в



г



д

1. Опиши, що відчуває кожна людина.

Ситуація 1



Ситуація 2

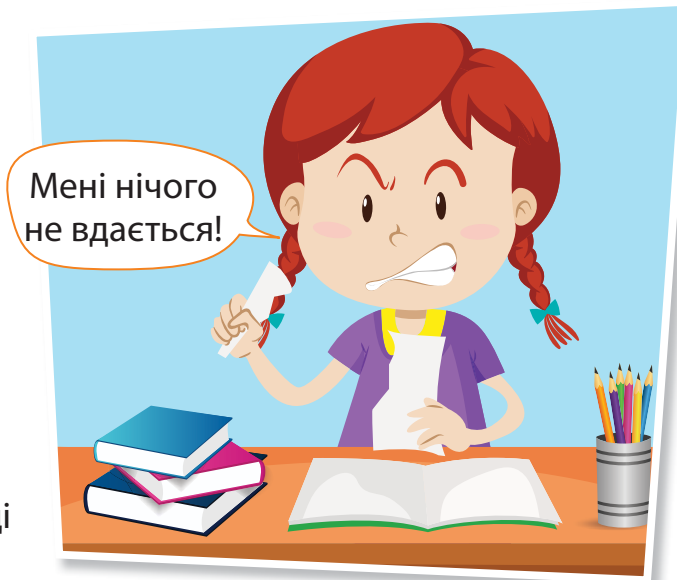


Об'єднайтеся у групи. Виберіть ситуацію (1 або 2).
Складіть до неї історію. Розкажіть свої історії класу.
Використайте слова із хмарки.

Емоції

радість страх хвилювання **зацікавленість**
здивування **образа** **ЗЛІСТЬ** гнів
співчуття симпатія **збентеження**
жалість смуток **ПЕРЕЛЯК** сором спокій
задоволення (незадоволення) подив

2. Поміркуй, що сталося. Опиши емоції дівчинки.



- Дай дівчинці поради.

! Усі люди унікальні (неповторні). Одні енергійні й люблять досліджувати все нове, а інші — спокійні та віддають перевагу звичним речам. Є доброзичливі й позитивні, а є схильні до суперечок. Тому треба пам'ятати, що всі люди різні, вчитися розуміти інших та керувати власними емоціями.

3. Назви, які емоції виражають обличчя дівчинки і хлопчика. Поясни свої міркування.

Гра «Дзеркало»

Погrajте у парах. Перший гравець показує емоцію, а другий намагається її вгадати і назвати. Якщо йому це вдається, то наступну емоцію показує він.



гравець 1



гравець 2



5 Досліджую емоції

Дослідження 1

Проведи опитування серед своїх однокласників і узагальни результати. Які емоції виникли у них при перегляді світлин? (Одне фото може викликати декілька емоцій).



Приклад узагальнення результатів ✓

Емоції \ Номер ілюстрації	1	2	3
Разом			



Дослідження 2

- Об'єднайтеся у групи. Кожній групі знадобиться кілька склянок із водою. Додайте у склянки фарбу, щоб колір, який вийшов, відповідав висловлюванням «весела вода» та «сердита вода».



- Зberi інформацію, які кольори вибрали інші дослідники. Склади таблицю в зошиті за зразком. Заповни її.

	«Весела вода»	«Сердита вода»
Кольори	○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○

1. Розглянь малюнок. Пригадай зміст казки.



- Назви риси характеру кожного героя (дай відповідь на запитання: **«Який він?»**)

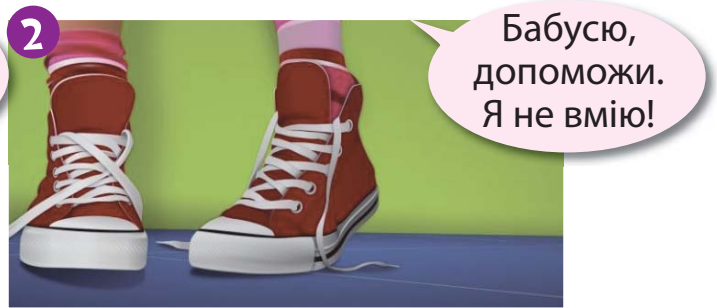
! Щоб описати характер людини, потрібно відповісти на запитання: **«Яка вона?»**, обміркувати її вчинки, діяльність, взаємовідносини з іншими людьми, які емоції вона виявляє найчастіше.

2. Визнач, герої якого мультфільму описані.

- а) Маша (Марічка) — маленька невгамовна дівчинка. Неслухняна, пустотлива. Любить солодощі, гратися м'ячиком, стрибати у відрі, дивитися мультфільми, ставити запитання, розповідати казки.
- б) Ведмідь — найкращий друг Маші, званий нею «Мішею», «Мішкою». Піклується про Машу. Працьовитий. Постійно потерпає від Машиних пустощів.

- Які слова описують характери головних героїв?

3. Розглянь ситуації. Назви проблему. Що можна сказати про характер кожної дитини?



4. Розкажи, які риси характеру притаманні тобі. Використовуй підказки.



Життєрадісний, боязливий, сміливий, добрий, довірливий, хитрий, чесний, наполегливий, лінивий, повільний, швидкий, образливий, щедрий, жадібний, винахідливий, безпечний, працьовитий, упертий, відповідальний, уразливий, замкнутий.



7 Осінній настрій

1. Прочитай оповідання.

Осінь принесла золотисті стрічки

Ростуть над ставком дві берези. Стрункі, високі, білокорі. Опустили берези зелені коси. Віє вітер, розчісує їх. Тихо шелестять листям берези. То вони про щось розмовляють.

Однієї ночі стало холодно. На траві заблищали білі кристалики льоду. Прийшла до беріз осінь. Принесла їм золотисті стрічки. Вплели берези стрічки в зелені коси. Зійшло сонце. Розтопило кристалики льоду. Подивилося сонце на берези й не впізнало їх — у зелених косах золоті стрічки. Сміється сонечко, а берези сумують.

Василь Сухомлинський





2. Об'єднайтеся у групи. Спільно знайдіть відповіді на запитання та підготуйте групову відповідь.

- Про які пори року йдеться в оповіданні?
- Що змінилося у природі?
- Як називається природне явище, коли на траві блищать кристалики льоду?
- Розкажи, які ще природні явища відбуваються восени.
- Поясни, що означає вислів «золоті стрічки».



Зміни, які відбуваються у природі, називають **природними явищами**.

Природні явища не залежать від людського бажання, їх неможливо зупинити.

3. Продовж речення.

Я восени радію, тому що...

Я восени сумую, тому що...

- Що ти робиш, коли йде дощ? А коли тобі сумно?
- Пригадай випадок, коли восени тобі було весело та радісно.



4. Що тобі подобається в осені? Зобрази це на малюнку чи в поробці. Влаштуй разом із однокласниками (однокласницями) виставку робіт.



8 Емоції — це інформація?



Доброго дня! Мене звать Комп'юшка! Я помічник людини у будь-яких діях із інформацією. Можу швидко її запам'ятати, опрацювати, передати та надійно зберегти.

Зверни увагу! Комп'ютерні пристрої потребують обережного ставлення. Як ти думаєш, чому?

1. Поясни наслідки наведених дій.



- Склади правила поведінки за комп'ютером.

Одного разу діти побачили, як за допомогою комп'ютера здійснюється листування...

Ой, а чому в тексті трапляються маленькі смішні малюнки?

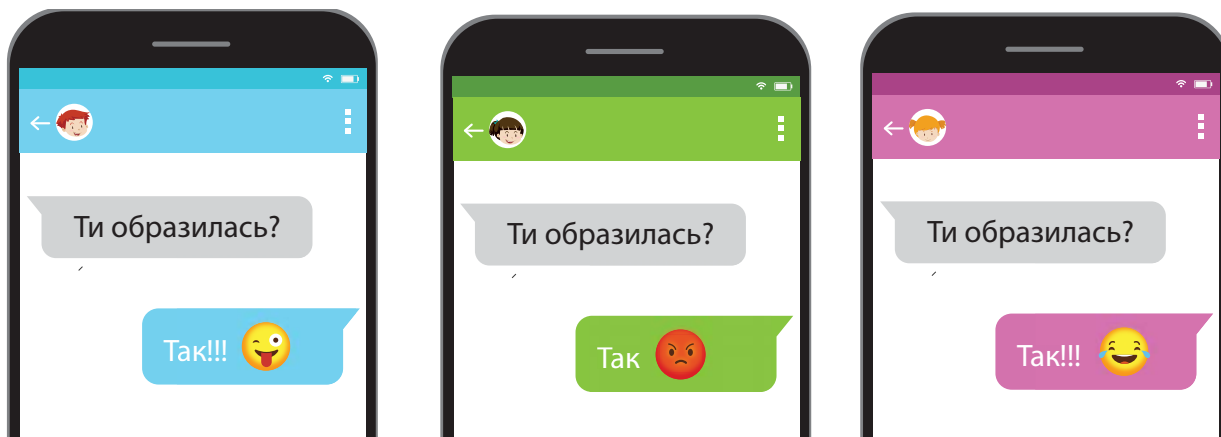


Інформацію можна передавати у вигляді тексту , звуку , малюнків , знаків , відео . Коли люди передають інформацію у вигляді тексту, то їхні емоції важко зрозуміти. Для цього придумали умовні позначки для емоцій — «смайлики».



! Інформацію можна подавати у вигляді малюнків, тексту, умовних символів, звуків або їх поєднання.

2. Порівняй повідомлення, які надійшли на телефони друзів.



- Які емоції передано у відповідях у кожному випадку?



Ти любиш малювати? За допомогою комп'ютера також можна створювати малюнки! Потрібно тільки відкрити відповідну програму.

Працюємо за комп'ютером¹

Екран комп'ютера схожий на альбомний аркуш. Довкола нього розташовані різні інструменти для створення малюнка (додаток 1).

- Вибери інструмент «Пензлик»  і намалюй усмішку.
- Зітри її за допомогою інструмента «Гумка» .
- Поміркуй, як можна змінити колір, яким малює інструмент «Пензлик».
- Намалюй брови розгніваної людини. Домалюй ніс та рот.
- Намалюй символ, який буде позначати емоційний стан людей на малюнку за допомогою інструментів «Пензлик» та «Гумка».



¹ Рекомендована комп'ютерна програма до уроку **Tux Paint**.



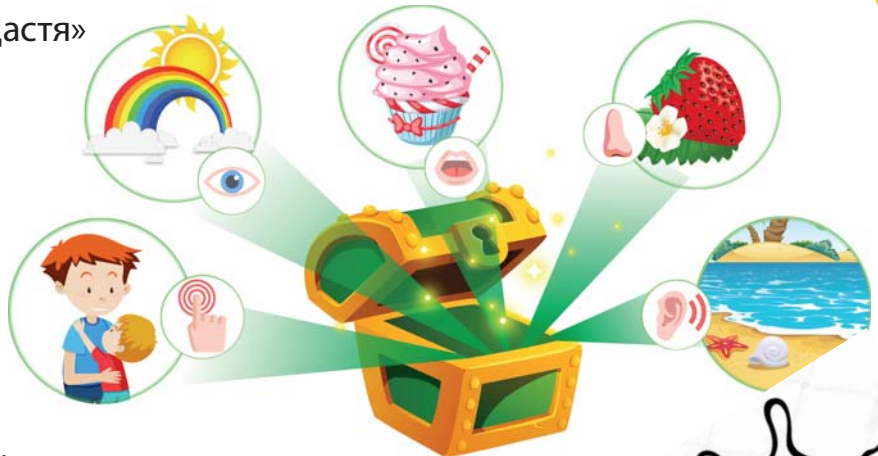
Гра «Ляльки»

Покажіть за допомогою виготовлених іграшок вираз обличчя ляльки, якщо вона:

зла чарівниця; побачила диво; **ОБРАЗИЛАСЯ**; УЯВИЛА СЕБЕ
ОСІННЬОЮ ХМАРОЮ; **загубилася в лісі**; несе важкий рюкзак;
дитина, у якої забрали морозиво; **спортсменка**, яка перемогла.



1. Склади свою «Скриньку щастя» за зразком.



2. Продовж речення.

Якщо мені радісно, я...

Якщо я злюся, то...

Якщо я образився (образилася), то...

3. Поясни, як ти розумієш вислів.

У страху великі очі.



Боятися — це природно. Існують страхи перебільшені, а також ті, до яких потрібно прислухатися.

Боюся собак

Деякі собаки насправді можуть зашкодити людині. З ними треба поводитися обережно і спокійно. Не можна дратувати собак та показувати їм свій страх.

Боюся припуститися помилки

Спробуй поглянути на помилку, як на нове завдання, яке потрібно вирішити.

Поміркуй, чи перевіряють свою роботу дорослі і чи завжди вони все роблять без помилок. Наприклад, учитель заглядає у словник, а вчені роблять хибні припущення.

Боюся темної кімнати

Темну кімнату можна роздивитися, увімкнувши світло, і пересвідчитися в її безпечності. Але якщо це не допомагає, то:

- розкажи комусь про свої страхи й поясни, чого саме ти боїшся;
- намалюй свій страх, а потім перетвори малюнок на смішний;
- склади казку про те, чого ти боїшся.

